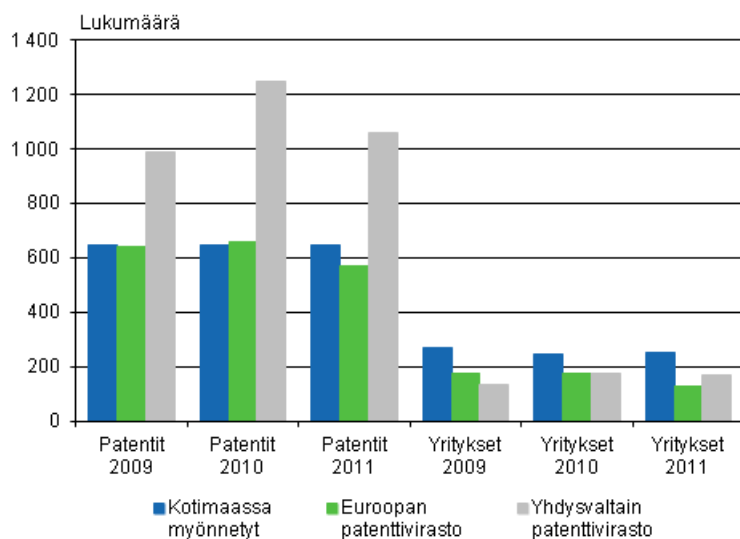

Patentointi 2011

Eurooppalaisia patentteja teollisuudelle edellisvuosia vähemmän vuonna 2011

Kotimaisille teollisuusyrityksille myönnettyjen eurooppalaisten patenttien määrä väheni 14 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna vuonna 2011. Kaikkiaan eurooppalaisia patentteja myönnettiin yrityksille ja yhteisöille 573 kappaletta vuonna 2011, kun vuonna 2010 patenttien määrä oli 657. Myös patentteja saaneiden yritysten määrä oli edellisvuosia pienempi. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen julkaisemaan patenttitilastoon vuodelta 2011.

Yrityksille ja yhteisöille myönnetyt patentit ja patentteja saaneet yritykset 2009–2011

Eurooppalaisten patenttien lailla myös Yhdysvaltain patenttinviraston (USPTO) suomalaisille yrityksille ja yhteisöille myöntämien patenttien määrä laski edellisvuoteen verrattuna vuonna 2011. Myönnettyjen patenttien kokonaismäärä aleni 191 patentilla – lasku johtui elektroniikkateollisuuden myönnettyjen patenttien määrän vähenemisestä.

Kotimaassa yrityksille ja yhteisöille myönnettyjen patenttien määrä pysytteli edellisvuosien tasolla. Vuonna 2011 patentteja myönnettiin 647 kappaletta kaikkiaan 250 yritykselle.

Sisällys

Patentointi 2011.....	3
-----------------------	---

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa haetut patentit 1985, 1990, 1995, 2000 ja 2005–2011.....	7
Liitetaulukko 2. Kotimaiset patenttihakemukset alueittain 2007–2011.....	7
Liitetaulukko 3. Yritysten ja yhteisöjen kotimaassa hakemat ja yrityksille ja yhteisöille kotimaassa myönnettyt patentit toimialoittain (TOL 2008) 2011.....	7
Liitetaulukko 4. Suomessa voimaansaatetut eurooppapatentit IPC-lohkoittain ja maittain 2011.....	8
Liitetaulukko 5. Yrityksille ja yhteisöille myönnettyt eurooppalaiset ja yhdysvaltalaiset patentit toimialoittain (TOL 2008) 2011.....	9
Liitetaulukko 6. Yritysten ja yhteisöjen kotimaassa hakemat hyödyllisyysmallit toimialoittain (TOL 2008) 2010 ja 2011.....	9

Kuviot

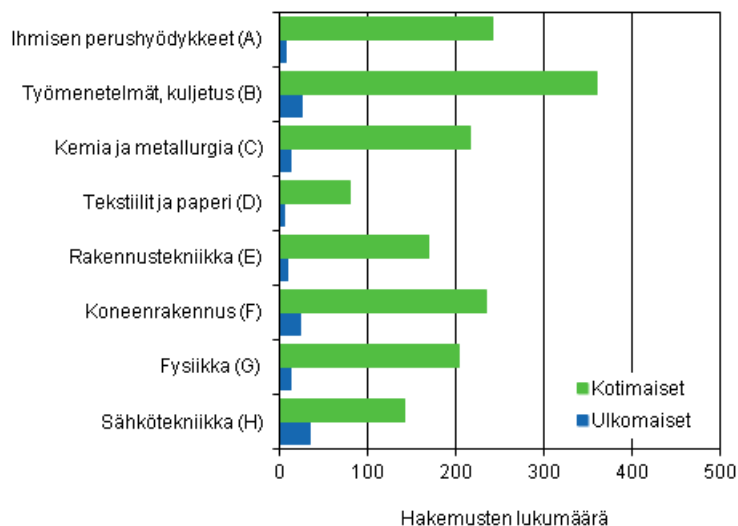
Kuvio 1. Suomessa haetut patentit IPC-lohkoittain 2011.....	3
Kuvio 2. Suomessa myönnettyt patentit IPC-lohkoittain 2011.....	4
Kuvio 3. Suomessa myönnettyt patentit ja voimaansaatetut eurooppapatentit 2002–2011.....	4
Kuvio 4. Eräiden maiden osuudet Suomessa voimaansaatetuista eurooppapatenteista 2010 ja 2011.....	5
Kuvio 5. Suomessa haetut hyödyllisyysmallit IPC-lohkoittain 2011.....	6

Laatuseloste: Patentointi.....	10
--------------------------------	----

Patentointi 2011

Suomessa haettiin vuonna 2011 kaikkiaan 1 774 patenttia, mikä oli 59 hakemusta vähemmän kuin edellisvuonna. Valtaosa hakemuksista, 1 646 kappaletta, oli kotimaisten hakijoiden tekemiä. Näistä 385 oli yksityishenkilöiden tekemiä hakemuksia.

Kuvio 1. Suomessa haetut patentit IPC-lohkoittain 2011

Suomalaisyriyten ja -yhteisöjen tekemien kotimaisten patenttihakemusten vuotuinen määrä väheni edelleen vuonna 2011, jolloin hakemuksia tehtiin kaikkiaan 1 261 kappaletta. Tämä oli lähes sata hakemusta vähemmän kuin vuonna 2010. Eniten patenttihakemuksia tehtiin metalli- ja konepajateollisuuden toimesta – 455 hakemusta, hakijana 114 yritystä.

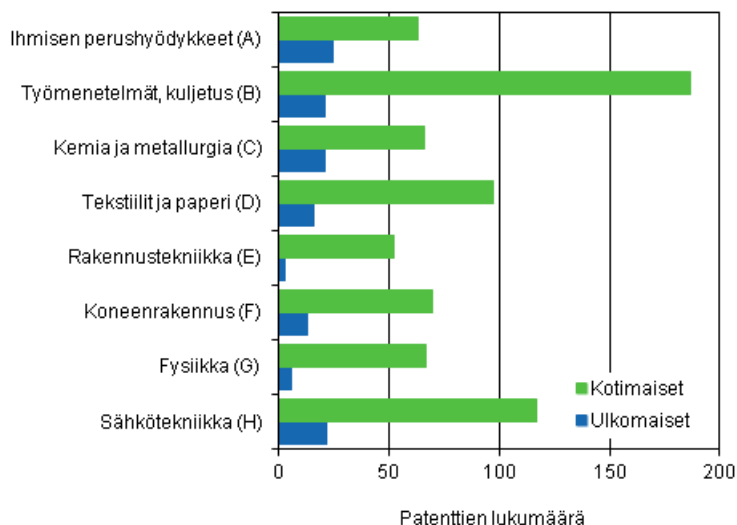
Vuoden 2011 kotimaisista patenttihakemuksista 37 prosenttia tehtiin Uudenmaan maakunnassa asuvien keksijöiden toimesta. Hakemuksissa ilmoitettujen keksijätietojen perusteella seuraavana olivat Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi kymmenen ja seitsemän prosentin osuuksilla.

Suomessa myönnettiin vuonna 2011 kaikkiaan 846 patenttia, kun vuonna 2010 myönnettyjen patenttien määrä oli 923 kappaletta. Kotimaisten patenttien haltijoiden saamien patenttien määrä säilyi vuonna 2011 edellisvuoden tasolla. Ulkomaisille myönnettyjen patenttien lukumäärä sen sijaan laski lähes 40 prosenttia määrään oltua 127 patenttia.

Suomessa myönnettyistä patenteista valtaosa, 647 patenttia, myönnettiin kotimaisille yrityksille ja yhteisöille. Yrityksille ja yhteisöille myönnettyjen patenttien määrä oli vuoden 2010 tasolla. Eniten patenteja myönnettiin edellisvuosien tapaan metalli- ja konepajateollisuudelle.

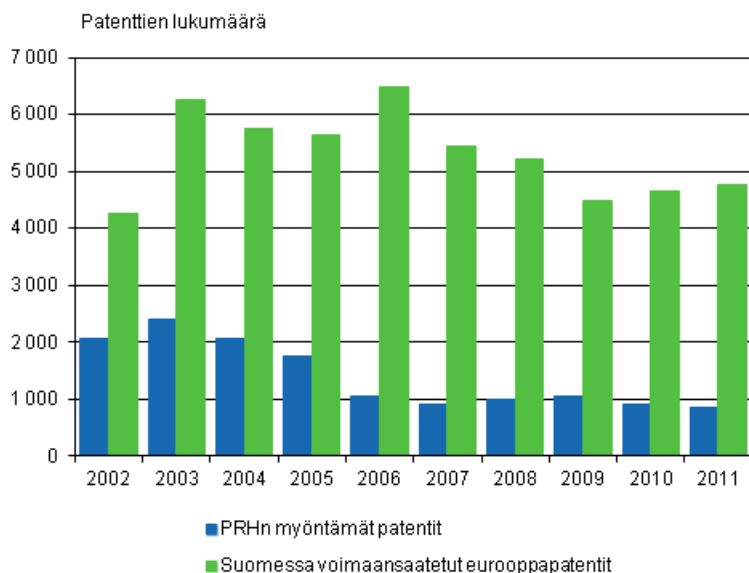
Yleisimmin kotimaassa myönnettyt patentit kohdistuivat työmenetelmien ja kuljetuksen sekä sähkötekniikan pääluokkiin.

Kuvio 2. Suomessa myönnetyt patentit IPC-lohkoittain 2011

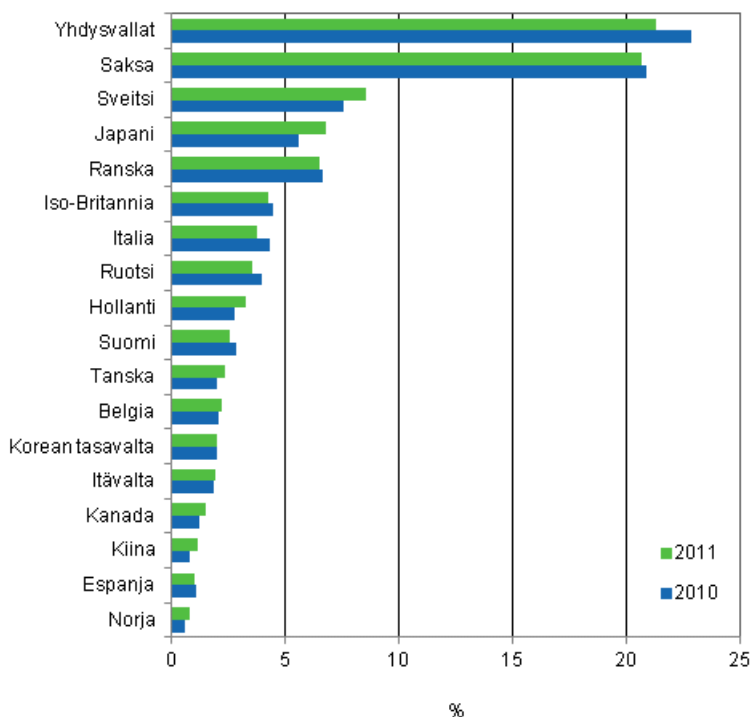

Vuonna 2011 Suomessa saatettiin voimaan 4 762 eurooppapatenttia. Vuotta aiemmin määrä oli hieman pienempi, 4 644 patenttia. Eurooppapatenttien yleisimmät päälohkot olivat edelleen kemia ja metallurgia, 1 289 patenttia, ja ihmisen perushyödykkeet, 968 patenttia. Voimaansaattettujen patenttien yleisimmät haltijamaat olivat aiempien vuosien tapaan Yhdysvallat ja Saksa.

Kuvio 3. Suomessa myönnetyt patentit ja voimaansaattatut eurooppapatentit 2002–2011

Kuvio 4. Eräiden maiden osuudet Suomessa voimaansaattetuista eurooppapatenteista 2010 ja 2011

Suomalaisille yrityksille ja yhteisöille myönnettiin Euroopan patenttiviraston (EPO) kautta yhteensä 573 patenttia vuonna 2011. Myönnettyjen patenttien määrä väheni 13 prosenttia edellisvuodesta. Eniten patentoivilla aloilla, elektroniikkateollisuudessa ja metalli- ja konepajateollisuudessa, uusien patenttien määrä laski yhteensä 15 prosenttia. Elektroniikkateollisuuteen myönnettyjen patenttien määrän vähenemisestä huolimatta puolet eurooppalaisista patenteista myönnettiin edelleen ko. teollisuuden yrityksille.

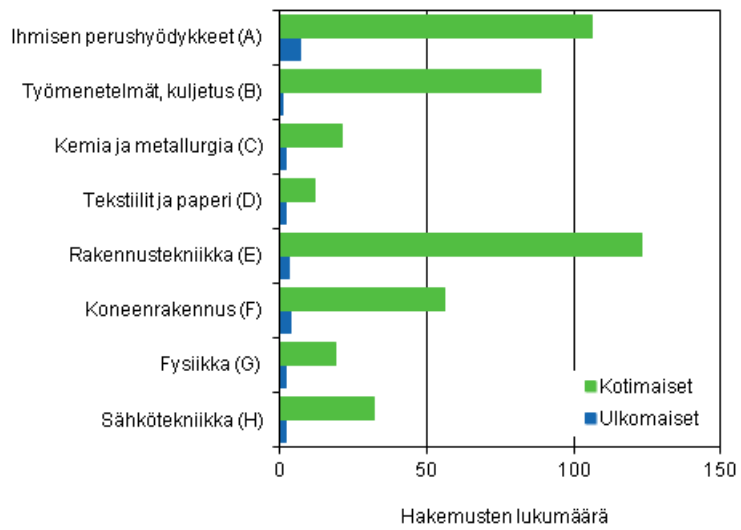
Eurooppalaisia patenteja sai vuonna 2011 kaikkiaan 131 yritystä tai yhteisöä, kun vuonna 2010 patenteja saaneiden yritysten ja yhteisöjen määrä oli 178.

Yhdysvaltain patenttivirasto (USPTO) myönsi suomalaisille yrityksille ja yhteisöille 1 060 patenttia vuonna 2011. Tämä oli 191 patenttia vähemmän kuin edellisvuonna, jolloin myönnettyjen patenttien määrä oli 1 251. Tähän vaikutti elektroniikkateollisuuteen myönnettyjen patenttien määrän väheneminen noin parilla sadalla patentilla. Yhdysvaltain patenttiviraston myöntämiä patenteja saaneiden yritysten määrä säilyi vuonna 2011 vuoden 2010 tasolla – patenteja saaneita yrityksiä ja yhteisöjä oli 170.

Hyödyllisyysmallihakemuksia tehtiin Suomeen kaikkiaan 481 kappaletta vuonna 2011. Vuonna 2010 hakemusten määrä oli 559 kappaletta. Vuoden 2011 hakemuksista 458 oli kotimaisten hakijoiden tekemiä, ja näistä 40 prosenttia, 182 hakemusta, oli yksityishenkilöiden tekemiä. Yksityishenkilöiden tekemien hyödyllisyysmallihakemusten määrä väheni edellisvuodesta 80 hakemuksella, yritysten tekemien hakemusten määrä, 276 hakemusta, oli edellisvuoden tasolla.

Hyödyllisyysmallihakemukset kohdistuivat yleisimmin rakennustekniikan ja ihmisen perushyödykkeiden päälohkoille. Teollisuuden aloista hyödyllisyysmalleja haettiin eniten metalli- ja konepajateollisuuteen.

Kuvio 5. Suomessa haetut hyödyllisyysmallit IPC-lohkoittain 2011

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa haetut patentit 1985, 1990, 1995, 2000 ja 2005–2011

Vuosi	Hakija				
	Yksityinen henkilö	Yritys/yhteisö	Kotimaiset yhteensä	Ulkomaiset hakijat	Hakemukset yhteensä
1985	681	1038	1719	3480	5199
1990	708	1360	2068	4414	6482
1995	731	1393	2124	4240	6364
2000	695	1883	2575	338	2913
2005	464	1371	1835	226	2061
2006	419	1394	1813	205	2018
2007	452	1349	1801	211	2012
2008	401	1397	1798	148	1946
2009	401	1403	1804	127	1931
2010	375	1356	1731	102	1833
2011	385	1261	1646	128	1774

Liitetaulukko 2. Kotimaiset patentihakemukset alueittain 2007–2011

Maakunta	Vuosi				
	2007	2008	2009	2010	2011
	Hakemukset yhteensä	Hakemukset yhteensä	Hakemukset yhteensä	Hakemukset yhteensä	Hakemukset yhteensä
Maakunnat yhteensä	1801	1798	1804	1731	1646
Uusimaa	716	719	701	643	602
Itä-Uusimaa ¹⁾	34	16	26	24	
Varsinais-Suomi	145	122	150	107	123
Satakunta	38	41	45	48	43
Kanta-Häme	35	35	54	32	62
Pirkanmaa	189	196	162	207	168
Päijät-Häme	59	64	63	56	41
Kymenlaakso	44	32	23	32	23
Etelä-Karjala	29	35	30	33	43
Etelä-Savo	34	42	43	35	59
Pohjois-Savo	70	63	85	83	65
Pohjois-Karjala	34	31	40	37	38
Keski-Suomi	110	107	111	115	81
Etelä-Pohjanmaa	23	25	16	28	23
Pohjanmaa	61	63	56	52	69
Keski-Pohjanmaa	5	11	8	8	5
Pohjois-Pohjanmaa	106	95	95	109	101
Kainuu	7	13	16	14	14
Lappi	15	16	13	19	19
Ahvenanmaa	1	1	1	2	2
Tuntematon / ulkomaat	50	71	67	47	65

1) Liitettiin Uudenmaan maakuntaan 1.1.2011

Liitetaulukko 3. Yritysten ja yhteisöjen kotimaassa hakemat ja yrityksille ja yhteisöille kotimaassa myönnettyt patentit toimialoitain (TOL 2008) 2011

Toimiala	Kotimaiset patenttihakemukset 2011		Kotimaassa myönnettyt patentit 2011	
	Hakemukset	Yritysten lukumäärä	Patentit	Yritysten lukumäärä
Yhteensä	1261	508	647	250
C Teollisuus yhteensä	767	245	442	144
10-12 Elintarvikkeet, juomat, tupakka	14	7	8	4
13-15 Tekstiilit, vaatteet, nahkatuotteet	7	5		
16-17 Puunjalostusteollisuus	95	13	29	9
19-22 Öljy, kemialliset tuotteet, kumi, muovi	62	29	17	12
24-25, 28-30 Metallit, koneet, kulkuvälineet	455	114	296	77
26-27 Elektroniikka, tietokoneet, sähkölaitteet	90	46	66	28
Muu teollisuus	44	31	26	14
D, E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	9	6		
F Rakentaminen	38	28	8	7
G Tukku- ja vähittäiskauppa	51	39	21	17
J Informaatio ja viestintä	67	41	33	23
72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	110	24	39	12
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, pl. 72	122	76	73	31
Muut toimialat	97	49	31	16

Liitetaulukko 4. Suomessa voimaansaatetut eurooppapatentit IPC-lohkoittain ja maittain 2011

Patentin haltijan kotimaa	Patentit yhteensä	A: Ihmisen perushyödykkeet	B: Työmenetelmät, kuljetus	C: Kemia ja metallurgia	D: Tekstiilit ja paperi	E: Rakennus-tekniikka	F: Koneenrakennus	G: Fysiikka	H: Sähkötekniikka
Maat yhteensä	4762	968	752	1289	218	145	246	378	766
Suomi	122	12	32	17	13	5	9	12	22
Yhdysvallat	1016	256	67	305	37	6	31	112	202
Saksa	983	122	257	193	102	47	88	54	120
Sveitsi	409	139	62	145	3	6	13	22	19
Ranska	324	59	30	92	8	2	4	35	94
Japani	311	69	46	103	9	8	14	35	27
Iso-Britannia	205	44	35	68	4	5	11	18	20
Italia	179	36	44	53	5	8	9	9	15
Ruotsi	170	35	31	22	12	5	16	14	35
Alankomaat	157	30	36	45	8	10	3	11	14
Belgia	113	19	15	53		3	11	5	7
Tanska	105	25	11	47	1	10	8	1	2
Korean tasavalta	96	4	4	8				9	71
Itävalta	96	7	29	14	8	15	8	3	9
Kanada	73	9	12	13				9	30
Kiina	55	2	4	5				1	43
Espanja	50	17	8	18		2	1	4	
Norja	40	8	5	7		2	7	7	4
Muut maat yhteensä	261	75	24	81	8	11	13	17	32

Liitetaulukko 5. Yrityksille ja yhteisöille myönnetyt eurooppalaiset ja yhdysvaltalaiset patentit toimialoittain (TOL 2008) 2011

Toimiala	Euroopan patenttivirusasto 2011		Yhdysvaltain patenttivirusasto 2011	
	Patentit	Yritysten lukumäärä	Patentit	Yritysten lukumäärä
Yhteensä	573	131	1060	170
C Teollisuus yhteensä	442	85	890	93
10-12 Elintarvikkeet, juomat, tupakka	4	4		
13-15 Tekstiilit, vaatteet, nahkatuotteet	1	1	3	2
16-17 Puunjalostusteollisuus	9	3	9	4
19-22 Öljy, kemialliset tuotteet, kumi, muovi	25	13	49	22
24-25, 28-30 Metallit, koneet, kulkuvälineet	110	34	135	31
26-27 Elektroniikka, tietokoneet, sähkölaitteet	284	24	685	28
Muu teollisuus	9	6	9	6
D, E Sähkö-, kaasua- ja vesihuolto			2	2
F Rakentaminen	3	3		
G Tukku- ja vähittäiskauppa	3	3	12	7
J Informaatio ja viestintä	13	10	36	24
72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	27	13	42	15
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, pl. 72	31	13	48	20
Muut toimialat	54	4	30	9

Liitetaulukko 6. Yritysten ja yhteisöjen kotimaassa hakemat hyödyllisyyksimallit toimialoittain (TOL 2008) 2010 ja 2011

Toimiala	Vuosi 2010		Vuosi 2011	
	Kotimaiset hakemukset	Yritysten lukumäärä	Kotimaiset hakemukset	Yritysten lukumäärä
Yhteensä	266	176	276	203
C Teollisuus yhteensä	159	91	163	112
10-12 Elintarvikkeet, juomat, tupakka			1	1
13-15 Tekstiilit, vaatteet, nahkatuotteet	4	4	2	2
16-17 Puunjalostusteollisuus	13	9	21	16
19-22 Öljy, kemialliset tuotteet, kumi, muovi	16	11	17	15
24-25, 28-30 Metallit, koneet, kulkuvälineet	78	43	82	55
26-27 Elektroniikka, tietokoneet, sähkölaitteet	23	8	26	9
Muu teollisuus	25	16	14	14
D, E Sähkö-, kaasua- ja vesihuolto	1	1	1	1
F Rakentaminen	14	10	19	15
G Tukku- ja vähittäiskauppa	33	27	32	29
J Informaatio ja viestintä	5	5	4	4
72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	4	3	4	3
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, pl. 72	34	24	37	24
Muut toimialat	16	15	16	15

Laatuseloste: Patentointi

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tuotteen tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Patentointia kuvaava tilasto sisältää Suomessa haetut ja myönnetyt patentit sekä tietoja suomalaisten hakijoiden kansainvälisestä patentoinnista ja Suomessa haetuista hyödyllisyysmalleista.

Tietoja käyttävät tiede- ja teknologiahallinto ja muut viranomaiset sekä tutkijat. Patentti-indikaattorit ovat keskeisiä innovaatiotoiminnan tuloksia kuvaavia indikaattoreita.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Patentti on keksijälle tai keksinnön oikeudenhaltijalle valtuutetun viranomaisen myöntämä määräaikainen (yleensä 20 vuotta) yksinoikeus keksinnön hyödyntämiseen. Patentin myöntämisen ehtona on, että keksinnön on oltava uusi, keksinnöllinen eli ei-ilmeiseen tietoon perustuva ja sovellettavissa teolliseen käyttöön.

Kansainvälinen patenttiluokitus (International Patent Classification) on WIPO:n (World Intellectual Property Organization) ylläpitämä keksinnön teknologiaa kuvaava luokitus. Luokitus käsittää kahdeksan päälohkoa, jotka edelleen jakaantuvat alalohkoihin ja alaryhmiin. Tilastoinnissa käytetään hakemuksissa ensin ilmoitettua ipc-luokkaa.

Yritysten ja yhteisöjen toimialajaottelu perustuu Tilastokeskuksen luokitukseen Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008).

Aluetiedot perustuvat hakemuksessa ilmoitettujen keksijöiden osoitetietoihin. Aluetieto määritellään kuntatasolla, mutta julkaistaan maakunta- ja seutukuntatasolla Tilastokeskuksen kulloisenkin vuoden alueluokitusten mukaisesti (Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot, Tilastokeskus, käsikirjoja 28).

1.3 Lait ja asetukset

Tiede- ja teknologiatilastojen tuotannossa sovelletaan tilastolakia (280/2004). Lisäksi tilastojen laadintaa ohjaa EU:n tiede- ja teknologiatilastoja koskeva Komission asetus (EY) N:o 753/2004.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Patentoinnin perustiedot saadaan Patentti- ja rekisterihallituksen toimittamista kotimaisista patenttitiedoista sekä kansainvälisten patenttien osalta Euroopan patenttinviraston Patstat -tietokannasta. Tiedot sisältävät kaikki suomalaisten hakijoiden jättämät hakemukset. Yritysten ja yhteisöjen hakemus- ja patenttikohtaisiin tietoihin lisätään yritystunnus, jonka avulla aineistoa täydennetään Tilastokeskuksen yritysrekisterin tiedoilla.

Aluetietona käytetään OECD:n suositusten mukaisesti hakemuksessa ilmoitettua keksijätietoa. Useamman keksijän tilanteessa aluetieto ositetaan eri kuntiin yhtä suurilla osuuksilla.

Hakija-/haltijatieto määräytyy patenttihakemuksessa ensimmäisenä mainitun hakijan perusteella.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laadinnassa noudatetaan OECD:n suosituksia.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Patentointia koskeva tilasto ilmestyy vuosittain. Julkistamisajankohta on tilastovuotta seuraava marraskuu.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastotiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Erillisselvityksiä tuotetaan asiakkaiden tilauksesta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Suomessa haettujen patenttien tilasto alkaa vuodesta 1972. Euroopan patenttiviraston kautta ja Yhdysvalloissa haettujen patenttien tiedot alkavat vuodesta 1985. Myönnettyjen patenttien aikasarja alkaa vuodesta 1990. Nämä aikasarjat sisältävät lisätyt yritysten y-tunnukset. Yritysten tunnusten vaihtumista ja muita yritysmuutoksia ei ole huomioitu, vaan tunnus on kunkin tilastovuoden mukainen.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Patenttitietojen lähteenä olevan tietokannan tietojen päivityksistä johtuen tiedoissa voi olla eroja Patentti- ja rekisterihallituksen julkaisemiin tilastoihin verrattuna. Saatuja tietoja ei enää päivitetä Tilastokeskuksessa.

Samoin kansainvälisissä vertailuissa voi olla eroja muiden tahojen tuottamiin tilastoihin erilaisista poimintakriteereistä ja tietokantojen päivittämisestä johtuen.

Lisätietoja

Mervi Niemi 09 1734 3263

Kari-Pekka Niemi 09 1734 3399

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

tiede.teknologia@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Patentointi 2011. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-2051 (pdf)*